

04-14/14-513
27.01.15

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО БУДІВНИЦТВА
ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

61002, м. Харків, вул. Чернишевська, 80; тел. (факс) 057 700-36-69

23.01.2015 № 18

Голові Комітету Верховної Ради України
з питань державного будівництва, регіональної
політики та місцевого самоврядування
Власенку С.В.

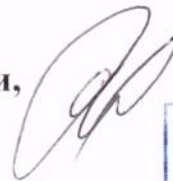
Шановний Сергію Володимировичу!

На Ваш лист № 04-14/14-5359 від 22.12.2014 р. направляємо науково-консультативний висновок щодо проекту Закону України «Про державну підтримку жінок, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня» (реєстр № 1052 від 27.11.2014) підготовлений кандидатом юридичних наук, старшим науковим співробітником Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України О.С. Головащенко.

Додаток: на 4 арк.

З повагою,

Директор НДІ
Державного будівництва та
місцевого самоврядування
Національної академії правових наук України,
Доктор юридичних наук

НАУКОВО-КОНСУЛЬТАТИВНИЙ ВИСНОВОК
щодо проекту Закону України
«Про державну підтримку жінок, яким присвоєно почесне звання
України «Мати-героїня»»
(реєстр. № 1052 від 27.11.2014)

Розглянувши звернення Голови комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування С.В. Власенка № 04-14/14-5359 від 22 грудня 2014 року з огляду надання пропозицій та висновку щодо обґрунтованості і доцільності прийняття запропонованого законопроекту, повідомляємо наступне.

До чинної системи державних нагород України належить почесне звання України «Мати-героїня», яке було запроваджене відповідно до Закону України № 1705-IV від 11.05.2004 року.

Згідно з Указом Президента України «Про почесні звання України» від 29 червня 2001 року № 476/2001, жінки, які народили та виховали до восьмирічного віку п'ятох і більше дітей, у тому числі дітей, усиновлених у встановленому законодавством порядку, враховуючи вагомий особистий внесок у виховання дітей у сім'ї, створення сприятливих умов для здобуття дітьми освіти, розвитку їх творчих здібностей, формування високих духовних і моральних якостей, мають право на отримання Почесного звання України «Мати-героїня».

Незважаючи на значущість цього питання для підвищення свідомості суспільства в цілому щодо материнства, на необхідність державної підтримки цих жінок, дійсно, у чинному законодавстві відсутній єдиний нормативно-правовий акт, що стосувався б соціальної підтримки жінок, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня». Даний законопроект спрямований на запровадження соціальної підтримки жінок, яким було присвоєне дане звання. Положення, що містяться у законопроекті, мають започаткувати на законодавчому рівні державну соціальну підтримку. Водночас, варто наголосити, що запровадження соціальної підтримки певної категорії осіб із почесним званням України в окремий

Закон України має цілковито відповідати діючим нормативно-правовим актам та не дублювати їх.

Так, у законопроекті знаходять свого відображення питання щодо ставлення держави до материнства в цілому, розвиток соціальної політики стосовно цього питання, фінансування відповідних цільових державних програм щодо популяризації материнства (ст. 1) тощо. Авторами також зроблена спроба регламентувати обмеження щодо присвоєння почесного звання України «Мати-героїня» певній категорії жінок (ч. 4 ст. 2), а також безпосередньо перелік елементів соціальної підтримки (ст. 3).

На цей час чинне законодавство не визначає терміну присвоєння почесного звання України «Мати-героїня», а саме, не закріплює конкретний строк розгляду матеріалів, через що на практиці виникають ситуації, коли цей процес затягується на декілька місяців. У цьому контексті на позитивну оцінку заслуговує запровадження відповідної норми у законопроекті (ч.6 ст.2).

До конкретних зауважень законопроекту можна віднести:

1. У частині 2 ст.1 йдеться про «центральні органи виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики у соціальній сфері», які «розроблюють та затверджують відповідні цільові державні програми». На нашу думку, таке формулювання є не зовсім коректним, адже відповідно до ст. 10 Закону України «Про державні цільові програми» від 18.03.2004 № 1621-IV, загальнодержавні програми економічного, соціального розвитку за поданням Кабінету Міністрів України затверджуються законом, тобто Верховною Радою України. Інші державні цільові програми за поданням державних замовників затверджуються Кабінетом Міністрів України.

2. Недостатньо зрозумілою є вказівка на фінансування соціальних програм за рахунок «коштів підприємств» (ч. 2 ст. 1). Через це пропонується виключити це словосполучення та викласти в редакції «за рахунок коштів

Державного бюджету України, коштів місцевих бюджетів та інших джерел, незаборонених законодавством».

3. З аналізу частини 1 статті 2 може скластися хибне враження про можливість присвоєння почесного звання України «Мати-героїня» будь-яким жінкам, які просто «з честю виконали материнський обов'язок».

4. Частина 4 статті 2 вказує на певні обмеження щодо присудження цієї нагороди. Так, не може бути присвоєне почесне звання жінці, що зловживає спиртними напоями, протизаконно вживає наркотичні засоби або інші психотропні речовини, або дитина якої вчинила умисний злочин. На нашу думку, цей перелік не повинен мати вичерпний характер і потребує вдосконалення та уточнення.

Крім того, потребує додаткового опрацювання та впровадження норми щодо порядку позбавлення державної нагороди (наприклад, у разі засудження нагородженої за тяжкий злочин у випадках, передбачених законом тощо) відповідно до ст. 16 Закону країни «Про державні нагороди України» від 16.03.2000 № 1549-III.

5. Автори законопроекту у п. 4 Пояснювальної записки вказують на те, що його прийняття не потребуватиме внесення змін та доповнень до інших Законів України, що суперечить змісту ч.2 ст. 4 Прикінцевих положень.

6. п.1 ч.1 ст. 3 доповнити словами «у розмірі, встановленому у законодавстві»

7. п.2 ч.1 ст.3 коректніше було б вказати «житлових» приміщень або ж «житла за місцем проживання».

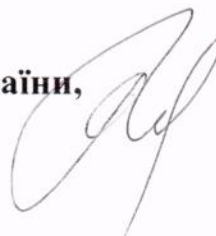
8. ч.7 ст.2 вказує на можливість присвоєння почесного звання посмертно. Проте, на сьогодні у випадку смерті жінки, якій присвоєно почесне звання України «Мати-героїня», виплата одноразової грошової допомоги чи будь-якої іншої соціальної підтримки спадкоємцям не передбачено чинним законодавством. Через що вбачається доцільним внести таку норму до законопроекту.

9. Законопроект підготовлений з певними порушеннями вимог нормо-

проектувальної техніки, серед яких граматичні і стилістичні помилки, також недосконалою є пунктуація по тексту.

Висновок підготувала кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України О.С. Головащенко.

**Директор НДІ
державного будівництва
та місцевого самоврядування
Національної академії правових наук України,
Доктор юридичних наук**

С.Г. Серьогіна